

Nr. 23.
16.
nóvbr.

Lög

um

breytingar á lögum 31. janúar 1896 um varnir gegn útbreiðslu
næmra sjúkdóma.

Vjer Frederik hinn Áttundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og Vjer staðfest þau með
samþykki Voru:

Í stað 2. liðs 2. gr. nefndra sóttvarnarlagra, 4. liðs sömu gr., 5. liðs sömu gr.
3. málsggr., 1. liðs 1. málsggr. 5. gr., fyrra liðs 7. gr., 1. liðs 8. gr., 3. og 4. liðs sömu gr.,
9. gr., 2. liðs 12. gr., 13. gr. og 15. gr., og á eptir 2. gr. og 14. gr. 1. lið komi:

1. gr. (2. gr. 2. liður).

Pyki landlækni nauðsyn til bera, getur stjórnarráðið fyrirkipað, að vörnum
skuli og beita gegn þessum sjúkdómum: inflúenzu, barnaveiki (diphtheritis, kroup), kíghósta
(pertussis), taugaveiki (febris typhoidea), hettusótt (parotitis epidemica) og
blóðsótt (dysenteria), þegar þeir sjúkdómar eru skæðir eða ganga víða, eða aðrar sjer-
stakar ástæður knýja til þess.

2. gr. (2. gr. 4. liður).

Í hvert sinn, er einhver sajósjúkdómur kemur upp, er nefndur er í 1. lið greinar
þessarar, skal hlutaðeigandi læknir þegar í stað beita hinum almennu sóttvarnarreglum.
Heimilt er honum og að beita þeim til bráðabirgða, þá er upp koma sjúkdómar þeir,
er taldir eru í 2. lið sömu greinar, svo framarlega sem honum þykir þörf á því, enda
gjöri hann almenningi ráðstafanir sínar kunnar á þann hátt, er honum þykir þurfa.

3. gr. (2. gr. 5. liður 3. málsggr.).

Sleppa má þó auglýsingunni meðan að eins er að ræða um þá sjúklinga, er hjúkrað
er í húsum þeim, er talað er um í 6. gr. laga 6. nóv. 1902 um varnir gegn því, að næmir
sjúkdómar berist til Íslands.

4. gr. (aptan við 2. gr.).

Nú hagar mislingasótt eða skarlatssótt sjer þannig, að sýkin verður að álti
landlæknis ekki talin skæð, og hefur náð svo mikilli útbreiðslu, að lítil líkindi eru til,

Autoriseret Oversættelse i Henhold til Lov 18. September 1891.

Lov

om

Nr. 23.
16.
Novbr.

Forandringer i Lov om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme af 31. Januar 1896.

Vi Frederik den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg,

Gøre vitterligt: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

I Stedet for § 2, 2. Stykke, samme Paragrafs 4. Stykke, samme Paragrafs 5. Stykkes 3. Passus, § 5, 1. Stykkes første Passus, § 7, 1. Stykke, § 8, 1. Stykke, samme Paragrafs 3. og 4. Stykke, § 9, § 12, 2. Stykke, § 13 og § 15, samt efter § 2 og § 14, 1. Stykke i ovennævnte Lov indsættes følgende Bestemmelser:

§ 1 (§ 2, 2. Stykke).

Naar Landfysikus anser det for nødvendigt, kan Ministeriet ogsaa foreskrive offentlig Behandling for Influenza, Difteritis, Krup, Kighoste (pertussis), tyoid Feber, Faaresyge (parotitis epidemica) og Dysenteri, naar disse Sygdomme optræde paa en ondartet Maade eller med en større Udbredelse eller i øvrigt under Forhold, der give særlig Anledning til offentlig Behandling.

§ 2 (§ 2, 4. Stykke).

Hver Gang en af de i denne Paragrafs 1. Stykke nævnte Sygdomme opkommer, skal vedkommende Læge ufortøvet bringe de almindelige Regler om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdommes Udbredelse til Udførelse. Han er ogsaa berettiget til, saafremt han finder det fornødent, foreløbig at bringe dem til Anvendelse, naar nogen af de i Paragraffens 2. Stykke anførte Sygdomme opkomme, og har han da at bringe sine Foranstaltninger til almindelig Kundskab paa den Maade, han anser nødvendig.

§ 3 (§ 2, 5. Stykkes 3. Passus).

Offentlig Bekendtgørelse kan dog undlades, saalænge Talen kun er om Personer, der ere tagne under Behandling i de i Lov om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdommes Indførelse til Island af 6. Nov. 1902 § 6 omhandlede Lokaler.

§ 4 (efter § 2)

Naar Mæslinger eller Skarlagensfeber optræder paa en saadan Maade, at Sygdommen efter Landfysikus Skøn ikke kan betragtes som ondartet, og den tilmed har faaet en saadan Udbredelse, at der er ringe Sandsynlighed for, at dens videre Ud-Nr. 23. Lov af 16. November om Forandringer i Lov om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme af 31. Januar 1896.

Nr. 23. að hept verði með sóttvörnum á þann hátt, sem lög þessi fyrirskipa, og er þá stjórnar-^{16.} növbr. ráðinu heimilt með samþykki landlæknis að láta hætta þeim.

5. gr. (5. gr. 1. liður 1. málsg.).

Nú kemur sjúkdómur upp á einhverju heimili, er auðsætt þykir eða líklegt, að sje einhver af þeim sjúkdómum, sem taldir eru í 2. gr. 1. eða 2. lið, og skal þá hús-ráðanda þegar skylt að skýra lækni sínum frá því.

6. gr. (7. gr. fyrri liður).

Ef sjúklingur er ekki fluttur frá heimili sínu, getur löggreglustjóri eða hreppstjóri eptir tillögu læknis bannað öllum utanheimilismönnum að koma á bústað hans, hús eða bæ; einnig má banna öllum heimamönnum að fara á annara manna heimili, hús eða bæi, og skal þá setja mann af öðru heimili til að líta daglega eptir hinu sýkta heimili og annast nauðsynlega aðflutninga. Banna má og að flytja af sýktu heimili matvæli, einkum mjólk og mjólkurafurðir.

Nú er bann sett, og skal þá auglýsa það á útidyrahurð hins sýkta húss, eða á bæjarþili fast við bæjardyr, ef bær er.

Ekki má flytja sjúkling frá heimili hans, þar sem hann er undir læknisumsjón, nema fengið sje skriflegt samþykki læknisins.

7. gr. (8. gr. 1. liður).

Heimilt er lækni að skipa svo fyrir, að fram skuli fara sótthreinsun á bústöðum manna, húsum og bæjum, og lausum munum, þar er verið hefur einhver af sjúkdómum þeim, sem taldir eru í 2. gr. 1. og 2. lið; nú gengur maður, eða er álitinn ganga, með einhværn af þessum sjúkdómum eða hefur átt mök við sjúklinga, svo að hætt er við, að hann beri sjúkdóminn út, og er hann þá skyldur til að ganga undir sótthreinsun með sig og muni sína, ef læknir telur nauðsyn á.

8. gr. (8. gr. 3. og 4. liður).

Til að hafa sótthreinsanir á hendi skal læknir ráða sótthreinsunarmann, karl eða konu, einn eða fleiri í hverjum hreppi hjeraðsins. Hann veitir sótthreinsunarmanni þessum næga tilsgagn í sótthreinsun og semur við hann um ákveðna borgun fyrir hverja sótthreinsun, er hann leysir af hendi eptir fyrirsögn læknis.

Nú fær læknir engan hæfan mann til að taka að sjer sótthreinsun fyrir hæfilega borgun, og getur hann þá leitað aðstoðar sýslumanns, en sýslumanni er heimilt að skipa eptir tillögum læknis hvern þann innanhreppsmann, er honum sýnist, á aldrinum frá 25—50 ára, til þess að hafa sótthreinsun á hendi í 3 ár. Ef sá, sem þannig er skipaður sótthreinsunarmaður, þykist eigi geta haft starfann á hendi sökum heilsbrests eða annara orsaka, getur stjórnarráðið leyst hann frá því að gegna þessum starfa, telji það ástæður hans á rökum byggðar. Verði ekki samkomulag um hæfilega borgun fyrir hverja sótthreinsun, ákveður stjórnarráðið borgunina.

Kostnaður við allar sótthreinsanir eptir þessari grein skal greiddur af almannafje; þó er heimilismönnum skylt að annast endurgjaldslaust alla þá vinnu við sótthreinsunina, sem þeir geta af hendi leyst, og sótthreinsunarmaður þarf með og heimtar; þeim Nr. 23. Lög 16. nóvember um breytingar á lögum 31. janúar 1896 um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma.

bredelse kan standses ved offentlig Behandling paa den i nærværende Lov foreskrevne Nr. 23.
Maade, er Ministeriet bemyndiget til med Landfysikus Samtykke at ophøre dermed. ^{16.} Novbr.

§ 5 (§ 5, 1. Stykkes første Passus).

Naar der i en Husstand opkommer en Sygdom, med Hensyn til hvilken det anses for klart eller sandsynligt, at den er en af de i § 2, 1. eller 2. Stykke nævnte Sygdomme, skal Husfaderen ufortøvet anmeldte det til sin Læge.

§ 6 (§ 7, 1. Stykke).

Dersom Flytning af Patienten ikke sker, kan Politimesteren eller Repstyreren efter Lægens Anmodning formene enhver, der ikke hører til den paagældende Husstand, Adgang til den paagældende Beboelseslejlighed, Hus eller Gaard; ligeledes kan det forbydes enhver, der hører til den paagældende Husstand, at besøge andres Hjem, Hus eller Gaarde, og i saa Fald skal en Mand fra et andet Hjem ansættes til at føre et dagligt Tilsyn med det sygdomsbefængte Hjem og til at besørge den fornødne Tilførsel. Det kan ogsaa forbydes fra det sygdomsbefængte Hjem at føre Levnedsmidler, navnlig Mælk og Mælkeprodukter.

Naar et saadant Forbud er nedlagt, skal det bekendtgøres ved Opslag paa Indgangsdøren til det sygdomsbefængte Hus eller, naar Talen er om en Gaard, paa dennes Forside tæt ved Indgangsdøren.

Patienten maa ikke uden skriftligt Samtykke fra Lægen flyttes fra den Bolig, hvor han er tagen under Behandling.

§ 7 (§ 8, 1. Stykke).

Lægen kan paabyde Desinfektion af menneskelige Boliger, Huse og Gaarde, samt af rørlige Genstande paa det Sted, hvor en af de i § 2, 1. og 2. Stykke omhandlede Sygdomme er optraadt; den der er eller antages at være angreben af en saadan Sygdom, eller har været i en saadan Berøring med den, at han befrygtes at være smitteforende, er pligtig til at underkaste sig selv og sine Ejendele Desinfektion, naar Lægen anser det nødvendigt.

§ 8 (§ 8, 3. og 4. Stykke).

Til Foretagelsen af Desinfektioner antager Lægen i hver af Distrikts Repper en eller flere Mands- eller Kvindespersoner, hvem han i saa Henseende meddeler fornøden Instruktion og træffer Aftale om bestemt Betaling for hver efter hans Forskrift udført Desinfektion.

Hvis Lægen ikke kan faa nogen dertil skikket Person til at paatage sig Desinfektioner mod en passende Betaling, kan han herom henvende sig til Sysselmanden, der er bemyndiget til efter Lægens Indstilling at beskikke enhver inden for Reppen boende Person i Alderen 25—30 Aar, han finder for godt, til i et Tidsrum af 3 Aar ad Gangen at udføre de omhandlede Desinfektioner. Hvis den beskikkede af Sundhedshensyn eller af andre Grunde ikke tror sig i Stand til at udføre dette Hverv, kan Ministeriet fritage ham derfor, naar det finder hans Vægning begrundet. Opnaas der ikke Enighed om en passende Betaling for Desinfektionerne, fastsættes den af Ministeriet.

Omkostningerne ved alle Desinfektioner efter denne Paragraf betales af det offentlige; det paahviler dog alle til den paagældende Husstand hørende Personer vederlagsfrit at yde den, der foretager Desinfektionen, den Bistand ved sammes Udførelse, Nr. 23. Lov af 16. November om Forandringer i Lov om Foranstaltninger mod Udbredelse af smit-somme Sygdomme af 31. Januar 1896.

Nr. 23. er og skylt að leggja til ókeypis heitt vatn og kalt, eldivið og sápu eptir þörfum, en ekki
16.
 önnur efni, sem til sótthreinsunar þurfa.

Stjórnarráðið sjer um, að ætíð sje á kostnað landsjóðs fyrilliggjandi í lyfjabúðum og hjá læknum, að svo miklu leyti sem landlæknir álítur þörf á því vegna fjarlægðar frá lyfjabúðum, nægar birgðir af efnim þeim, er þurfa til sótthreinsunar, og skal þeim útbýtt ókeypis, þá er þeirra er þörf samkvæmt lögum þessum.

9. gr. (9. gr.).

Nú hefur sjúkdómur, er yfirvöld hafa sett varnir við, gjört vart við sig á heimili, þar sem eru börn, er ganga í skóla, og mega þau þá ekki koma í skólann, fyr en þau hafa fengið vottorð frá lækni um, að eigi sje hætt við sóttnæmisútbreiðslu frá þeim. Gefa skal vottorð þetta ókeypis. Hafi barnaveiki eða taugaveiki gjört vart við sig á einhverju heimili, skal þessa gætt, þótt yfirvöld hafi ekki sett sett varnir við sjúkdómnum. Nú gjörir einhver ráðsmaður, er nefndur er í 1. lið 2. gr., eða barnaveiki, eða taugaveiki, vart við sig á heimili kennara, og skal hann þá hætta kennslu í skólanum, þangað til læknir hefur gefið vottorð um, að eigi þurfi að óttast, að hann breiði sjúkdóminn út. Sama er og um hvern annna næman sjúkdóm, ef yfirvöld hafa sett varnir við honum.

10. gr. (12. gr. 2. liður).

Skaðabætur þær, er greiða skal samkvæmt 8. gr. laga þessara, skal læknir eða sótthreinsunarmaður meta; skal hann semja lýsing á þeim munum, er lógað er, meta þá hvern um sig, og láta þessa matsgjörð fylgja sótthreinsunarrekningnum. Bæði yfirvöld og hinir, er í hlut eiga, geta krafist yfirmatsgjörðar, og meta þá 2 dómkvaddir menn. Fái eigandi, er heimtað hefur yfirmat, eigi 10% hærri skaðabætur að minnsta kosti eptir hinni síðari gjörð, en eptir hinni fyrri, skal hann greiða kostnaðinn við yfirmatið, ella skal kostnað þennan greiða af almannafje.

11. gr. (13. gr.).

Útgjöld þau, er samkvæmt lögum þessum skal greiða af almannafje, án þess tiltekið sje, að þau skuli greiða úr sveitarsjóði (5. gr. 3. lið), skal greiða að öllu leyti úr landssjóði.

12. gr. (Á eptir 1. lið 14. gr. nýr liður).

Ef maður hefur einhvern þann sjúkdóm, sem um ræðir í 1. lið 2. gr., eða barnaveiki, eða taugaveiki, eða einhvern annan sjúkdóm, er yfirvöld hafa sett varnir við, eða maður hefur dvalið á heimili, þar sem einhver af þeim sjúkdónum gengur, þá skal hann jafnan, er hann kemur á önnur heimili, þar með talin skip, láta húsráðanda eða skipstjóra vita um sjúkdóminn. Nú vanrækir hann þetta, og skal hann þá, auk hegningarár, sem ákveðin er í 1. lið þessarar greinar, greiða allan sótthreinsunarkostnað, er leiðir af komu hans á heimilið eða skipið.

13. gr. (15. gr.).

Tilskipun 17. apríl 1782 um ráðstafanir gegn nænum sjúkdómum meðal alþýðu og viðaukalög við lög 31. janúar 1896 um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma frá 13. septbr. 1901 eru úr gildi numin.

Nr. 23. Lög 16. nóvember um breytingar á lögum 31. janúar 1896 um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma.

de ved deres Arbejde ere i Stand til, naar det behøves og forlanges af den desinficerende; Nr. 23.
de ere ogsaa pligtige til uden Vederlag at stille varmt og koldt Vand til Raadighed, lige-^{16.}
ledes Brændsel og Sæbe efter Behov, derimod ikke andre til Desinfektionen fornødne
Materialier. Novbr.

Ministeriet drager Omsorg for, at en tilstrækkelig Mængde Desinfektionsstoffer til enhver Tid paa Landskassens Bekostning forefindes saavel paa Apotekerne, som hos Lægerne, for saa vidt Landfysikus paa Grund af Afstanden fra nærmeste Apotek anser det for nødvendigt, til gratis Udlevering, naar denne Lovs Bestemmelser kræve deres Anvendelse.

§ 9 (§ 9).

Naar en Sygdom, der er Genstand for offentlig Behandling, har vist sig i en Husstand, maa de til samme hørende skolesøgende Børn ikke benytte Skolen, før de medbringe Attest fra Lægen for, at de ikke kunne antages at udbrede Smitte. Attesten udfærdiges uden Betaling. Det samme gælder om Børn fra de Hjem, hvor Difteritis, Krup eller tyfoid Feber har vist sig, selv om offentlig Behandling ikke af Myndighederne er blevet paabudt. Forekommer nogen af de i § 2 1. Stykke omhandlede Sygdomme, eller Difteritis, Krup eller tyfoid Feber i en Lærers Husstand, skal han afholde sig fra Skoleundervisningen indtil han erholder Lægeattest for, at han ikke kan antages at medføre Smitte. Det samme gælder om enhver anden smitsom Sygdom, der er tagen under offentlig Behandling.

§ 10 (§ 12, 2. Stykke).

Størrelsen af den Erstatning, der tilkommer nogen i Medfør af denne Lovs § 8, fastsættes ved Taksation af Lægen eller den til Desinfektionen beskikkede; han har at affatte en Beskrivelse af de Genstande, der tilintetgøres, taksere dem enkeltevis og lade den Taksation følge som Bilag med Desinfektionsregningen. Saavel det offentlige som vedkommende private kan forlange Overtaksation, der foretages af 2 af Retten udmeldte Mænd. Udgifterne ved Overtaksationen bæres af de private Ejere, naar de have forlangt Overtaksation og ved denne Forretning ikke have erholdt mindst 10 pCt. større Erstatning, end ved den første Forretning, i modsat Fald af det offentlige.

§ 11 (§ 13).

Forsaavidt de Udgifter, der i Henhold til nærværende Lov paahvile det offentlige, ikke udredes af Kommunen (§ 5, 3. Stykke), betales de helt af Landskassen.

§ 12 (efter § 14, 1. Stykke, et nyt Stykke).

Den, der er angreben af en af de i § 2, 1. Stykke omhandlede Sygdomme, eller af Difteritis, Krup eller tyfoid Feber, eller af nogen anden Sygdom, der er tagen under offentlig Behandling, saa vel som den der har opholdt sig i et Hjem, hvor en saadan Sygdom forefindes, er pligtig til, naar han kommer til et andet Hjem, derunder indbefattet Skibe, at give Husfaderen eller Skibsføreren Meddelelse om Sygdommen. Hvis han forsømmer dette, skal han, foruden at ifalde Straf efter denne Paragrafs 1. Stykke, betale alle Desinfektionsomkostninger, der bliver Følgen af hans Besøg i Hjemmet eller paa Skibet.

§ 13 (§ 15).

Forordning angaaende Forholdsregler mod smitsomme Sygdomme hos Almuen af 17. April 1782 samt Lov om Tillæg til Lov 31. Jan. 1896 om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme af 13. Septbr. 1901 ophæves.

Nr. 23. Lov af 16. November om Forandringer i Lov om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme af 31. Januar 1896.

Nr. 23.

16.
nóvbr.

Pegar lög þessi öðlast staðfestingu, skal færa breytingar þær og viðauka, sem um ræðir í þeim, inn í meginmál laga nr. 2, frá 31. janúar 1896 um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma, og auk þess setja «stjórnarráðið» í stað «landshöfðingja» í viðeigandi föllum, þar sem orð þetta kemur fyrir í nefndum lögum.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 16. nóvember 1907.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Frederik R.

(L. S.)

H. Hafstein.

§ 14.

Nr. 23.

16
Novbr.

Samtidig med nærværende Lovs Stadfæstelse, skal de i samme indeholdte Forandringer og Tillæg indføres i Teksten af Lov Nr. 2 af 31. Januar 1896 om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme, hvorhos »Ministeriet« sættes i Stedet for »Landshøvdingen« paa de paagældende Steder, hvor sidstnævnte Ord forekommer i bemeldte Lov.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 16. November 1907.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

(L. S.)

H. Hafstein.

Islands Ministerium, den 16. November 1907.

H. Hafstein.

Ólafur Halldórsson.